

Ο Αδωνις και οι ποιητές μετά την Αραβική Ανοιξη

ΑΔΩΝΙΣ

Ένας τάφος για τη Νέα Υόρκη

[ποίηση 1949-2008]

μετάφραση, εισαγωγή:

Αγγελική Σιγούρου

ΕΚΔ. Πατάκη, σελ. 238

ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ

Σύγχρονης αραβικής ποίησης

μετάφραση, πρόλογος:

Πέρσα Κουμούτση

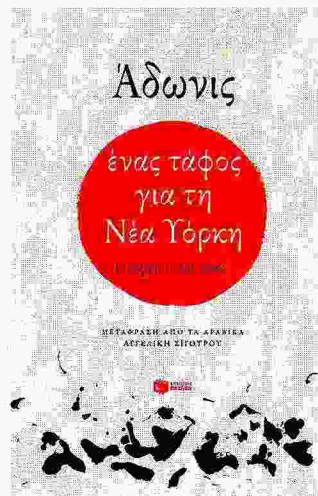
ΕΚΔ. ΑΩ, σελ. 131

ΠΟΙΗΣΗ

Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΑΘΗΝΑΚΗ

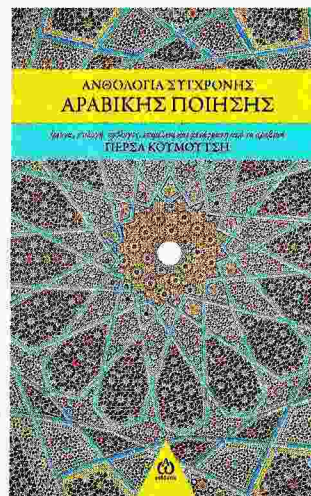
Ευτυχείς εκδοτικές συμπτώσεις, που αποτελούν μικρά εκδοτικά γεγονότα. Με διαφορά μόλις δύο μηνών (1/2017, 11/2016) εκδόθηκαν η ανθολογία ποιημάτων του Αδωνι (γενν. 1930), του χαρακτηρισμένου ως «σημαντικότερου εν ζωή Αραβα ποιητή», από τη σύγουρη μετάφραση της Αγγελικής Σιγούρου, καθώς και η «Ανθολογία σύγχρονης αραβικής ποίησης», με την αξιοθαύμαστη φροντίδα της Πέρσας Κουμούτση.

Δεν έχει και τόσο σημασία



Μία επίσκεψη, μέσα από δύο ανθολογίες, στο σπουδαίο έργο του Αδωνι, αλλά και των συγχρόνων μας Αράβων ποιητών.

αν ο Σύρος Αδωνι είναι ο «σημαντικότερος» Αραβας ποιητής – σημασία έχει πως είναι εκείνος τον οποίο θα τολμούσαμε να χαρακτηρίσουμε ενσάρκωτη και –γιατί όχι;– εμπυκωτή του μαγικού ρεαλισμού της Ανατολής. Ο Αδωνι λέει συνεχώς ένα σκληρό παραμύθι: είναι δύσκολο να είσαι σίγουρος



πότε μιλάει συνωμοτικά, απευθυνόμενος στο κλειστό κλαμπ των ρομαντικών κυνικών. Εξάλλου, το «όλα είναι μεταφορά» της Αγγελικής Σιγούρου, στην εισαγωγή του βιβλίου (σελ. 16), λειτουργεί ως –ενίοτε επίμονος– οδοδείκτης ανάγνωσης, αφού μας καλεί επιτακτικά να ανακαλύψουμε τους κόσμους που υποδύονται ενυπάρχουν στις

φράσεις και στις εικόνες. Παρότι η ευρύτητα του έργου του μοιραία τον κατατάσσει στους μείζονες του καιρού μας, ο Αδωνι, θα λέγαμε, ξεπερνάει τον ίδιο του τον εαυτό κάθε φορά που πατάει, με τόση σιγουριά, στην κατευναστική «βιολογία» της μητρικής του γλώσσας και ταυτόχρονα στη νέα του ζωή στη «γρήγορη» Δύση – κατορθώνοντας, την ίδια στιγμή, να αντιταχθεί στη στερεοτυπική συμπεριφορά της Δύσης, καθώς ωθεί τις δικές του προκαταλήψεις να καταρρεύσουν μπροστά στον Κόσμο.

Ευρύ φάσμα

Υπάρχουν, βέβαια, και εξίσου ευρείς Αραβες ποιητές, τους οποίους φρόντισε να μας γνωρίσει η Πέρσα Κουμούτση. Ποιητές από την Αίγυπτο, την Αλγερία, το Ιράκ, τον Λίβανο, το Μαρόκο, την Παλαιστίνη, τη Σαουδική Αραβία, τη Συρία και την Τυνησία καλύπτουν, έστω και αποσπασματικά, τον σύγχρονο αραβικό κόσμο, αυτό τον κόσμο που, βίαια πολλές φορές, αλλάζει, μετατοπίζεται,

αναζητεί νέα έκφραση. Ένας κόσμος τόσο κοντά και τόσο μακριά.

Ίσως οι «αποστάσεις» δεν παίζουν κρίσιμο ρόλο, καθώς οι ανθολογούμενοι ποιητές, σχεδόν νομοτελειακά, απλώνονται γύρω από τη λεγόμενη Αραβική Ανοιξη. Ας μην γίνει παρεξήγηση: η Αραβική Ανοιξη λειτουργεί ως ένα κομβικό ιστορικό momentum – και μέχρι εκεί. Εξάλλου, βασική «θέση» της Πέρσας Κουμούτση είναι η αποτύπωση «της προοδευτικής διαφοροποίησης και της εξέλιξης της [αραβικής ποίησης] τα τελευταία χρόνια μέσα από αντιπροσωπευτικά δείγματα ποιημάτων». Αυτός είναι, εξάλλου, και ο χρησιμότερος ρόλος μιας ανθολογίας και, αδιαμφισβήτητα, η ανθολογία ανταποκρίνεται πλήρως σε αυτόν, ιδίως συστήνοντας μας τον Αμπού Νουουάς, τον Αιγύπτιο ποιητή του 7ου μ.Χ. αιώνα, ο οποίος «συνομιλεί» με τους συγχρόνους μας. Προσωπική συμπάθεια: ο Αλγερινός Αχλάμ Μουστεγανέμι (γενν. 1958).